

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

Produktnavn:	DP-LUBRICANT BLUE	Side:	1/7
Utarbeidet:	2004-08-31	Printdato:	2004-08-31
Produkt nr.:	M1231015	SDS-ID:	N/6.0

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

<u>Produktnavn:</u>	DP-LUBRICANT BLUE	<u>PRN-nr.</u>	Ennå ikke tildelt
<u>Anvendelse:</u>	Skjære- og kjølemiddel til finsliping og polering av materialografiske preparater	<u>Emballasjestørrelse:</u>	1; 5; 25 l
<u>Leverandør:</u>	Struers A/S Pederstrupvej 84 DK-2750 Ballerup Tel: +45 44 600 800		

2. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

Produktet inneholder: organiske løsningsmidler og pigmenter.

%:	CAS-nummer:	EF nr.:	Kjemisk navn:	Fareklassifisering:	Anm.:
70-85	64-17-5	200-578-6	etanol	F;R11	
5-15	67-63-0	200-661-7	propan-2-ol	F;R11 Xi;R36 R67	
5-15	107-21-1	203-473-3	1,2-etandiol	Xn;R22	
<0,1	81457-64-9	279-766-5	Blå farge	-	

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Produktet er klassifisert i henhold til gjeldende lovgivning: F; R11 Xn;R20

Fysiske og kjemiske farer: Produktet er svært brannfarlig.

Skadevirkninger på mennesker: Organiske løsningsmidler kan opptas i kroppen ved innånding og inntak og gi varig skade på nervesystemet, inkl. hjernen. Væsken kan irritere huden, øynene og luftveiene.

Skadevirkninger på miljøet: Produktet forventes ikke å medføre risiko for skadevirkninger i miljøet.

Produktnavn:	DP-LUBRICANT BLUE	Side:	2/ 7
Utarbeidet:	2004-08-31	Printdato:	2004.08.31
Produkt nr.:	M1231015	SDS-ID:	N/6.0

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Brannskader: Skyll straks med vann. Fjern under skyllingen klær som ikke er fastbrent. Tilkall ambulanse. Fortsett skyllingen under transport til sykehus.

Innånding: Gå ut i frisk luft, og forbli i ro.

Hudkontakt: Ta av tilsølte klær og skyll huden grundig med vann.

Øyekontakt: Skyll straks med rikelige mengder vann i opp til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved fortsatt irritasjon fortsettes skylling under transport til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.

Inntak/svelging: Skyll straks munnen og drikk rikelige mengder vann. Hold personen under oppsyn. Ved ubehag transporteres personen til sykehus og ta med sikkerhetsdatabladet.

5. TILTAK VED BRANNSLUKNING

Brannsløkkingsmidler: Ved brannsløkking benyttes alkoholresistent skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke. Beholdere som er utsatt for varme, avkjøles med vann og fjernes fra brannstedet dersom dette kan skje uten fare.

Særlige farer: Damp er tyngre enn luft og kan bre seg langs gulvet og i bunnen av beholdere. Damp kan antennes av en gnist, en varm flate eller en glo. Produktet er svært brannfarlig, og det kan allerede ved romtemperatur dannes eksplosive damp/luftblandinger.

Beskyttelsesutstyr til sløkkingspersonale: Ved brannsløkking skal det brukes åndedrettsvern med egen lufttilførsel.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Personlige sikkerhetstiltak: Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Hvis du ønsker mer informasjon om personlig beskyttelse, kan du se punkt 8.

Miljøbeskyttelsestiltak: Må ikke ledes ut i avløp, jord eller vannløp.

Metoder til opprydning: Større mengder konsentrat bør ikke skylles ned i avløp, men samles opp med absorberende materiale. Bruk ikke sagflis eller annet brennbart materiale. Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se punkt 13.

Produktnavn:	DP-LUBRICANT BLUE	Side:	3/ 7
Utarbeidet:	2004-08-31	Printdato:	2004.08.31
Produkt nr.:	M1231015	SDS-ID:	N/6.0

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Håndtering: Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Følg yrkeshygienisk praksis.

Tekniske tiltak: Røyking og bruk av åpen ild og andre tennekilder forbudt.

Tekniske forskrifter: Punktavsug anbefales.

Tekniske forskrifter for oppbevaring: Følg reglene for brannfarlige væsker. Større mengder og lagerbeholdninger skal oppbevares i henhold til nasjonal forskrifter om oppbevaring av brannfarlige væsker.
Fareklasse: A (*)

Oppbevaringsbetingelser Oppbevares på et kjølig og godt ventilert sted. Unngå kontakt med oksiderende stoffer.
:

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Tekniske tiltak: Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av damper skal gjøres minst mulig.

<u>Kjemisk navn:</u>	<u>Grenseverdier:</u>	<u>Type:</u>	<u>Anm.:</u>	<u>Referanser:</u>
Etylenglykol (damp)	10 mg/m ³	-	H	Adm.Norm
Etylenglykol (damp)	25 ppm	-	HT	Adm.Norm
2-Propanol	100 ppm 245 mg/m ³	-	-	Adm.Norm
Etanol	500 ppm 950 mg/m ³	-	-	Adm.Norm

Personlig verneutstyr: Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

Åndedrettsvern: Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved kortvarig arbeid må det brukes egnet åndedrettsvern. Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type A2.

Håndvern: Bruk vernehansker. Ved fare for kontakt: Best egnet er nitrilhansker, men væsken kan trenge gjennom hanskene. Skift derfor hansker ofte. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.

Øyevern: Ved risiko for kontakt: Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

Hudvern: Ingen spesielle forholdsregler.

Kontrolltiltak for miljøeksponering: Krav om kontroll av luftforurensning.

Produktnavn:	DP-LUBRICANT BLUE	Side:	4/ 7
Utarbeidet:	2004-08-31	Printdato:	2004.08.31
Produkt nr.:	M1231015	SDS-ID:	N/6.0

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Utseende:	blå væske
Lukt:	lukt av alkohol
pH:	ikke relevant
Kokepunkt:	85°C
Flammepunkt:	12°C
Eksplorative egenskaper:	2-12%
Relativ tetthet:	0.82
Løselighet:	Blandbar med vann.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

<u>Stabilitet:</u>	Stabil under normale temperaturforhold.
<u>Tilstander/materialer som skal unngås:</u>	Direkte sollys. Oppvarming. Oksiderende stoffer.
<u>Farlige spaltningsprodukter:</u>	Ingen spesielle.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Omfattende bruk med dårlig ventilasjon kan forårsake skader som beskrevet nedenunder.

<u>Innånding:</u>	Små mengder: Damp kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste. Store mengder: Damp kan irritere svelg og luftveier og forårsake hodepine, svimmelhet og sløvhets. Bevisstløshet og varige skader på nervesystemet, inkl. hjernen, og på lever kan også forekomme i alvorlige tilfeller.
<u>Hudkontakt:</u>	Langvarig kontakt kan forårsake rødhet, irritasjon og tørr hud. Produktet inneholder 2-propanol som kan trenge gjennom huden.
<u>Øyekontakt:</u>	Sprut kan medføre irritasjon.
<u>Inntak/svelging:</u>	Kan virke irriterende og forårsake utilpasshet.
<u>Konkrete virkninger:</u>	Hyppig innånding av selv lave konsentrasjoner kan forårsake irritabilitet, tretthet, hukommelsessvikt og etter hvert varige skader på nervesystemet, inkl. hjernen, og muligens nyrer.

Produktnavn:	DP-LUBRICANT BLUE	Side:	5/ 7
Utarbeidet:	2004-08-31	Printdato:	2004.08.31
Produkt nr.:	M1231015	SDS-ID:	N/6.0

12. MILJØOPPLYSNINGER

Mobilitet: Produktet er blandbart med vann. Kan spres i vannsystemer. Produktet inneholder organiske løsningsmidler som fordamper lett fra alle overflater.

Nedbrytbarhet: Produktet er bionedbrytbart. BOD20 >78%

Økotoksisitet: Produktet forventes ikke å medføre risiko for skadevirkninger i miljøet.

Bioakkumulerings-
potensial: Produktet er ikke bioakkumulerbart.

Andre skadevirkninger: Ingen kjente.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Avfall og rester fjernes/deponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter. Avfall klassifisert som spesialavfall.

Avfall i form av rester: EAK-kode: 20 01 13

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

UN-nummer: 1993

Proper shipping name: FLAMMABLE LIQUID, N.O.S (Ethanol)

Siø (IMDG):

Class: 3

PG: II

MP: No

EmS: F-E , S-E

MFAG: 1

Innenlandske vannveier: Skal håndteres lokalt.

Luft (ICAO/IATA):

Class: 3

PG: II

Land (RID/ADR):

Klasse: 3

Emballasjegruppe II

**Fareseddel for
primærfare** 3

**Fareseddel for
tilleggsrisiko** -

Produktnavn:	DP-LUBRICANT BLUE	Side:	6/ 7
Utarbeidet:	2004-08-31	Printdato:	2004.08.31
Produkt nr.:	M1231015	SDS-ID:	N/6.0

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER Faremerking:Meget
brannfarlig

R11	Meget brannfarlig.
R20	Farlig ved innånding.
S16	Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.
S38	Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
S42	Bruk egnet åndedrettsvern ved utgassning/sprøyting.
S210	Bruk trykkluft - eller friskluftsmaske i trange rom.
S51	Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
S60	Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som spesialavfall.

YL-gruppe: 4

Korrigert yrkeshygienisk luftbehov: 1600-2400 m3/l

Nasjonal lovgivning:

Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier. Fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet 16. juli 2002. Arbeidstilsynets bestillingsnr. 361: "Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2001".

Forskrift om merkning av kjemikalier, stoff og stoffblanding, som inneholder organiske løsemidler (YL-merkning). Fastsatt av Direktoratet for arbeidstilsynet den 29. januar 1998 nr. 100 med seneste endring av 1. februar 2002 nr. 127.

Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier (Databladsforskriften) av 19. desember 1997 nr. 1323 med seneste endring av 16. juli 2002 nr. 1140.

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven), 2002-06-14 nr. 20.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 1.6 2004 nr. 930.

Kommisjonsdirektiv 91/155/EØF sist endret ved kommisjonsdirektiv 2001/58/EF (sikkerhetsdatablader) i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF og rådsdirektiv 67/548/EØF.

Produktnavn:	DP-LUBRICANT BLUE	Side:	7/7
Utarbeidet:	2004-08-31	Printdato:	2004.08.31
Produkt nr.:	M1231015	SDS-ID:	N/6.0

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Brukeren skal være instruert i arbeidets utførelse og kjenne innholdet av dette sikkerhetsdatabladet.

Følgende punkter inneholder revisjoner eller nye opplysninger: 1, 7, 8.

(*) viser til endringer i forhold til forrige utgave.

Godkjent av DTC.

Ordlyd av risikosestninger:

R11	Meget brannfarlig.
R20	Farlig ved innånding.
R22	Farlig ved svelging.
R36	Irriterer øynene.
R67	Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i DTC's besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.

Utarbeidet av DANSK TOKSIKOLOGI CENTER, Kogle Allé 2, DK-2970 Hørsholm, Danmark. Telefon +45 45 76 20 55, Telefaks +45 45 76 24 55